

den worden teweeggebracht door middel van injectie van de stengels met sap van planten, die door het *Phaseolus-virus 1* geïnfecteerd werden. Bij sapinoculatie met behulp van carborundum vertoonden 4 van 20 planten van het ras Sensation Refugee 1066 hevige stengelnecrose en stierven ten slotte nog in het kiemplant-stadium. Dezelfde sterfte trad op bij jonge verente planten en bij een deel van de planten, die met een mengsel van *Phaseolus-virus 1* en *Phaseolus-virus 2* waren geïnoculeerd. Deze overgevoeligheidsreacties traden uitsluitend op bij rassen, die nauw verwant zijn met Corbett Refugee en die onder normale omstandigheden te velde volkomen resistent zijn, zij het dat sporadisch „black root” werd aangetroffen. Met behulp van bladluizen kon „black root” in geringe percentages worden opgewekt bij Sensation Refugee 1066. Verder bleek dat drie verschillende strains van *Phaseolus-virus 1*, nl. „common bean mosaic”, „greasy pod” en „Burkholder's strain” in staat waren de typische necrose teweeg te brengen bij temperaturen van 20°, 24° en 28 °C. Bij 16 °C ontwikkelden zich geen symptomen. De rassen Robust, Michelite, Great Northern U. I. 15 en andere rassen, die resistent zijn tegen de „Common strain” van *Phaseolus-virus 1*, maar vatbaar voor „Burkholder's strain”, krijgen geen „black root”.

BERICHT

CONSEQUENTE TOEPASSING VAN DE MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN DE AARDAPPELMOEHEID NOODZAKELIJK

„Een te grote lankmoedigheid bij de toepassing van de voorgestelde maatregelen ter bestrijding van de aardappelmoeheid betekent op den duur slechts nadeel voor de betrokken telers en voor de gehele Nederlandse volkshuishouding,” aldus de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening in zijn Memorie van Antwoord op het eindverslag der Commissie van Rapporteurs der Eerste Kamer. Dit nadeel zal dan ongetwijfeld groter blijken dan de opofferingen, welke bepaalde telers zich zullen moeten getroosten. Een doeltreffende bestrijding van de aardappelmoeheid vereist dan ook in verband met het karakter van deze ziekte een consequente toepassing van de voorgestelde maatregelen.

Anderzijds ziet de Minister ook zeer wel in, dat de voorgestelde maatregelen moeilijkheden kunnen veroorzaken voor die gebieden en voor die bedrijven, waar de aardappelteelt meer dan een derde van het areaal beslaat. Dit is in de jaren 1946 tot 1948 het geval geweest in een zestal landbouwgebieden, namelijk de Veenkoloniën, Westerwolde, de Kleiweidestreek en de Kleibouwstreek in Friesland, het veen- en zandgebied van Drenthe en dat van Overijssel. In de Veenkoloniën en het vee- en zandgebied van Drenthe is in deze jaren bijna 50 % van het akkerbouwareaal met aardappelen beteeld geweest.

Ten aanzien van de positie van de aardappelmeelfabrieken merkte Minister Mansholt op, dat, hoe groot de desbetreffende belangen van deze fabrieken ook mogen zijn, deze ten opzichte van de bestrijding der aardappelmoeheid niet van primaire betekenis zijn. Mochten er inderdaad moeilijkheden met de grondstoffenvoorziening van uit het veenkoloniale gebied ontstaan, dan zal getracht moeten

worden door aanvoer van elders compensatie te vinden. Ook aan de positie van de zgn. gardeniers is aandacht geschonken. Inderdaad moeten de voorgestelde maatregelen mede strekken ter bescherming van de belangen, die deze groep van telers bij de export van pootaardappelen heeft.

Tenslotte wijdde Minister Mansholt een beschouwing aan de percelen met een oppervlakte van minder dan 10 aren. Ook hiervoor moeten maatregelen worden getroffen, omdat deze kleine percelen een besmettingshaard kunnen vormen voor andere terreinen. De Minister is van mening, dat deze maatregelen geen onoverkomelijke last voor de gebruikers van dergelijke perceeltjes zullen betekenen, omdat de eigen voorziening met aardappelen in de meeste gevallen mogelijk blijft.